

Največji tuji kapitalisti: nekateri nas še marajo

Med največjimi podjetji v tuji lasti, ki so nam zaupala številke o poslovanju v letu 2010, je približno polovica takšnih, ki povečujejo obseg poslovanja v Sloveniji in vlagajo v nove projekte. Zakaj?

Nataša Koradžija

Pomladi je izbruhnilo več slabih novic hkrati: več multinacionalk je napovedalo odhod iz Slovenije. V črnomaljskem Danfoss Compressors oziroma Secopu bo 650 delovnih mest manj, stroje bodo avgusta začeli seliti v konkurenčnejšo Slovaško. V ormoški Carreri Optyl, kjer proizvajajo očala, bodo odpustili 150 ljudi zaradi upada povpraševanja in nekonkurenčnega okolja, čeprav italijanski koncern Safilo za zdaj še ne razmišlja o selitvi tovarne. Reorganiziralo se je tudi nekaj multinacionalk, ki v Sloveniji zgolj tržijo izdelke: Procter & Gamble je napovedal postopni umik, zaposlene so odpustili ali jih prežaposlili na Orbico. Toyota Slovenija je zaradi racionalizacije poslovanja zaprla podružnico Toyota Slovenija, odpustila deset ljudi in zdaj trg pokriva prek družbe Toyota Adria, ki ostaja regijski center. Reorganizirala sta se farmacevta Glaxosmithkline in Johnson in Johnson, ki določene znamke po novem upravljata prek drugih držav.

Na začetku maja je tudi Revoz napovedal odpustitev 520 ljudi in opustitev tretje izmene zaradi pomanjkanja sestavnih delov z Japonske. Ta poteza sicer ni neposredno povezana z nekonkurenčnostjo Slovenije, vendar učinkuje podobno depresivno. Poleg tega je Revozov najpomembnejši model twingo v proizvodnji že od leta 2007, zato bo povpraševanje upadalo. V letu 2010 so sicer zaključili naložbe v proizvodnjo novega nišnega modela wind, vendar bodo morali letos nujno pridobiti nov projekt. V igri je potrditev skupnega projekta med Renault-Nissanom in nemškim Daimlerjem. Če bodo uspešni, bi lahko naložbena dela stekla konec leta. Vsekakor bodo

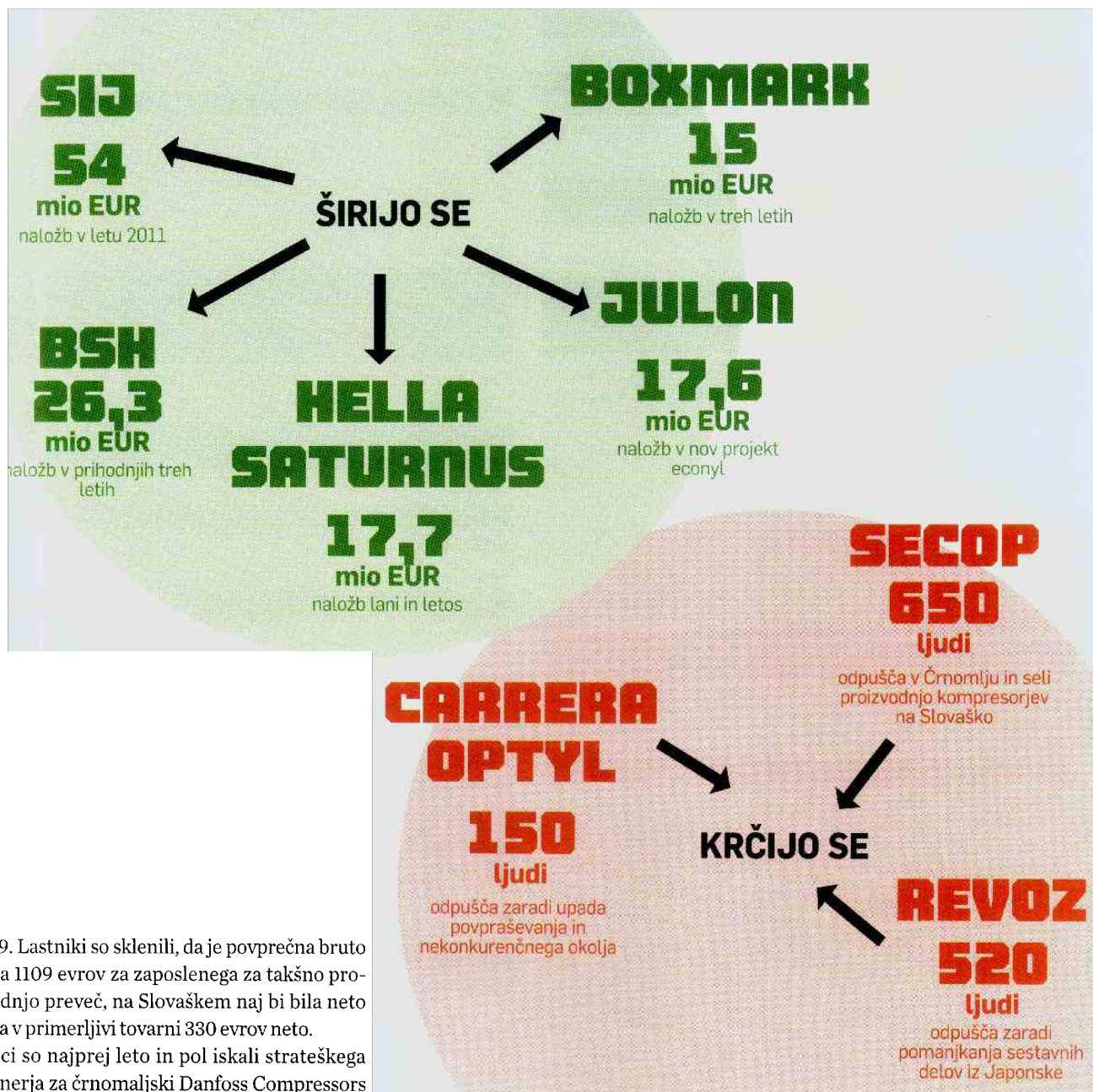
prihodki letos manjši kot v letih 2010 in 2009.

Več znanja, večja možnost preživetja

V pregledu načrtov poslovanja največjih tujih podjetij v Sloveniji smo se bolj kot na begosumne multinacionalke usmerili na iskanje tistih, ki v Sloveniji povečujejo obseg poslovanja. Takšnih je vsaj polovica. Kako to, da tuje družbe kljub nekonkurenčnim razmeram za poslovanje vlagajo v širitev ravno pri nas? Razlogi so različni, na nekatere nimamo vpliva, ker so odvisni od globalne uspešnosti tržnih segmentov, v katerih poslujejo multinacionalke. Če jim v določenem segmentu uspe preboj v svetovno konico, je več možnosti za širitev tudi v Sloveniji. Praviloma tudi koristi, če multinacionalka v Sloveniji ustvari kompetenčni center za določen segment izdelkov in vlaga v razvoj. Dobro je skratka, če tuji v Sloveniji razvijajo čim več funkcij z višjo dodano vrednostjo, ki niso zgolj prodajanje rok. Poleg tujih proizvajalcev se v Sloveniji, razumljivo, širijo tudi tuji trgovci, ki vlagajo v širitev prodaje: Shell Adria, Drogerie Markt, Hervis, Bauhaus in podobni.

Danci na enem koncu izstopili, na drugem vstopili

Poglejmo nekaj na videz nasprotujočih si strategij multinacionalk v Sloveniji. Črnomaljski Secop (prej Danfoss) kompresorji je v letu 2010 občutno povečal prihodke, s 149 na 172 milijonov evrov, čistega dobička pa je bilo kar za 6,9 milijona evrov. Vendar je bil dobiček navidezen: ustvarili so ga s prodajo nepremičnine družbi Danfoss Ljubljana, sicer bi bilo čiste izgube za 1,5 milijona evrov, ki se je naložila na milijon podlage v letu

2009. Lastniki so sklenili, da je povprečna bruto plača 1109 evrov za zaposlenega za takšno proizvodnjo preveč, na Slovaškem naj bi bila neto plača v primerljivi tovarni 330 evrov neto. Danci so najprej leto in pol iskali strateškega partnerja za črnomaljski Danfoss Compressors - neuspešno, zato so podjetje lani novembra prodali nemškemu finančnemu holdingu Aurelius. Nemci bodo montažne linije prenesli v Danfossovo tovarno na Slovaškem, proizvodnjo komponent, kjer bo v Črnomlju ostalo 330 zaposlenih, pa bodo verjetno prodali naprej. »Ocenjujemo, da je življenjska doba teh komponent še dve do tri leta, zato moramo razvijati nove izdelke. Potrebujemo strateškega partnerja, ki bo znal izkoristiti znanje mehanikov, elektrotehnikov, tehnologov programiranja in

NAJVEČJA PODJETJA V TUJI LASTI

razvrščena po prihodkih 2009. Z zeleno so pobarvane družbe, ki so v letu 2010 povečevale prodajne prihodke, z rdečo pa Revoz, ki začasno opušča tretjo izmeno, Secop, ki je napovedal selitev proizvodnje, in Carrera Optyl, ki je napovedala odpuščanje 150 ljudi.

v milijonih evrov

podjetje	prihodki 2009	dobiček 2009	prihodki 2010	dobiček 2010	podjetje	prihodki 2009	dobiček 2009	prihodki 2010	dobiček 2010
Revoz	1282,6	20,5	1300	18,6	MOL	101,8	1,02	150,2	1,06
Lek	693,6	48,7	n. p.	n. p.	Vipap Videm	95,3	3,1	n. p.	n. p.
Spaer	640,6	8,63	635	n. p.	TPV Johnson Controls	94,78	1,09	n. p.	n. p.
OMV	461,2	13,56	n. p.	n. p.	S&T Slovenija	88,5	5,1	42*	0,99*
SIJ	371,1	-28,9	590,9	3,6	EFT	88	0,06	101	0,4
Droga Kolinska	325,8	0,07	zaradi povezovanja v Atlantic Grupo podatki niso primerljivi		Papirnica Vevče	86,3	2,6	86	n. p.
Sava Tires	299,8	11,1	n. p.	n. p.	Johnsons Controls - NTU	84,1	-3,99	n. p.	n. p.
Tobačna Grosist	258,9	-0,35	264,3	0,10	Citroën Slovenija	83,9	0,34	n. p.	n. p.
Porsche Slovenija	241,4	6,2	n. p.	n. p.	Količevo Karton	83,6	1,7	114,4	5,9
BSH	240,4	17,2	271,1	6,1	Boxmark Leather	81,5	0,6	102,8	-5,5
Hella Saturnus	229,7	13,7	251**	21,6	Orbico	79,86	2,08	n. p.	n. p.
Hofer	193,7	-5,8	n. p.	n. p.	Iskraemeco	76,5	-0,73	75,8	-1,3
Renault-Nissan	187,9	-0,04	n. p.	n. p.	Knaut Insulation	75,4	4,3	70	4,2
Simobil	180,3	19,7	174	19,4	Strabag	64,2	n. p.	41,1	n. p.
Lesnina	173,1	13,6	n. p.	n. p.	DM	63,2	1,66	71,1***	1,96
Henkel	169,4	16,4	n. p.	n. p.	IBM Slovenija	59,7	1,4	n. p.	n. p.
Kompas	165,4	-17,8	74,4*	-2,5	OBI	54,9	0,13	n. p.	n. p.
Philip Morris	165,2	0,68	n. p.	n. p.	Bauhaus	54,4	3,17	56,6	3,4
Tobačna Ljubljana	156,1	28,9	46,9*	9,4*	Summit Motors	54,4	1,7	n. p.	n. p.
Secop kompresorji	149,2	1,1	172	6,9****	Hypo Leasing	54,3	-19,2	n. p.	n. p.
Lidl	147,2	-4,6	n. p.	n. p.	Peugeot Slovenija	53	-0,35	74	0,48
Splošna plovba	143,1	23,7	168,9	35,3	ITW Metalflex	52,7	4,46	68,1	5,64
Juton	135,8	1,1	173	1,2	Siemens	52,3	1,7	65,5	3,99
Veyance Technologies Europe	129,6	0,77	75,7*	0,12*	Tobačna Adva	51,46	-0,07	54,2	-0,01
Toyota Adria	127,3	-0,83	88,7*	-1,05	Shell Adria	51,3	0,038	139,7	1,27
Kuwait Petroleum	120,8	1,2	n. p.	n. p.	Carrera Optyl	51,04	3,34	n. p.	n. p.
Johnson & Johnson	118,1	2,6	n. p.	n. p.	Hyundai Auto Trade	50,7	0,63	n. p.	n. p.
Stora Enso Timber	113,5	0,56	n. p.	n. p.	Hervis	50,5	2,1	61,7	1,8
Agip	106,2	4,2	n. p.	n. p.	Valkarton	49,9	0,95	n. p.	n. p.
Bayer	105,6	5,07	100	3,67					

* Podatki, označeni z zvezdico, veljajo za družbo, in ne za skupino; ** Družba poslovno leto zaključí konec maja; *** Družba poslovno leto zaključí konec septembra; **** Dobiček je ustvarjen s prodajo nepremične družbi Danfoss Ljubljana, čiste izgube iz poslovanja je 1,5 mio evrov

strojogradnje. To je lahko za podjetja s področja mehanskih tehnologij zanimivo,« ocenjuje Matjaž Strmec, ki meni, da je več možnosti za pridobitev partnerja v domovini kot v tujini.

»V proizvodnji hladilne tehnike danskemu Danfossu ni uspelo zasesti vodilnega položaja na svetovnem trgu, jim je pa to uspelo na področju ogrevalne tehnike, s katero se ukvarjajo v Danfossu Trati,« pravi Matjaž Strmec, direktor Secopa.

To je tudi eden izmed razlogov, da v približno štirikrat manjšem Danfossu Trata, ki ima istega lastnika kot prej črnomaljski Secop, povečujejo obseg dela. V letu 2010 jim je uspelo prihodke povečati z 42 na 54 milijonov evrov, a še niso dosegli predkriznih števil. Jim bo pa to uspelo v letu 2011, ko bodo prihodki skočili za nekaj več kot 20 odstotkov, na 67 milijonov, dobiček pa na deset milijonov evrov. Takšna rast jim bo uspelo tudi zaradi nove tovarne Danfoss Trate v Kamniku, ki so jo v Slovenijo letos preselili iz Finske. Povečevali bodo tudi število zaposlenih: leta 2009 je bilo 235 zaposlenih, letos jih je 300, prihodnje leto jih napovedujejo 315.

Odločitev o selitvi proizvodnje iz Finske v Kamnik je bila sprejeta zato, ker je želel Danfoss racionalizirati poslovanje tudi z združevanjem posameznih podjetij, pravi Aleksander Zalaznik, direktor Danfoss Trate. Po njegovi oceni gre za znak zaupanja Danfossovega vodstva v dobro delo zaposlenih v Danfossu Trati v zadnjih 16 letih.

Tudi italijanska družina Bonazzi z dvema različnima strategijama

Tudi italijanska skupina Bonazzi je imela v Sloveniji dve različni strategiji: kranjsko Aquasavo, ki so jo obvladovali prek skupine Aquafabric, so leta 2008 sklenili likvidirati, v ljubljanski Julon, ki ga obvladujejo prek skupine Aquafil, pa so v zadnjih 15 letih vložili skoraj 90 milijonov evrov. Ravno sredi maja bodo v Julonu odprli novo proizvodnjo ekološkega poliamida, ki so ga zaščitili z znamko econyl, v katero so investirali 17,6 milijona evrov (več o tem v članku o Julonu), hkrati pa zdaj iz Ljubljane vodijo tri tovarne v Sloveniji in eno na Hrvaškem.

BSH Hišni aparati: vlečejo jih znanje, lega in dobavitelji

V BSH Hišni aparati bodo vložili 26,3 milijona v proizvodnjo malih gospodinjskih aparatov in aparatov za pripravo kave; država bo za naložbo prispevala 7,9 milijona evrov v prihodnjih štirih letih. Ustvarili bodo 51 novih delovnih mest in vzpostavili razvojni oddelek. Kako to, da so se kljub slabim razmeram za poslovanje odloči-

li ravno za naložbo v Sloveniji? »Slovenija ima kljub vsemu kar nekaj konkurenčnih prednosti: dobro izobraženi delavci, odlična lega in bližina naših glavnih trgov, bazen dobaviteljev iz elektrodelovalne industrije in podobno,« pravi Boštjan Gorjup, eden treh direktorjev BSH Hišni aparati iz Nazarij. »V razvoju je zdaj zaposlenih več kot 80 inženirjev, vseh inženirjev pa je kar 140. Predstavljamo kompetenčni center in s pravilnim naborom hišnih aparatov ter inovativnim in kakovostnim delom smo lahko na dolgi rok konkurenčni marsikateri drugi lokaciji. Slovenija je tudi odskočna deska za prodajo na drugih trgih v regiji Adriatic East. Zato smo vložili v hrvaško podružnico v Zagrebu in srbsko v Beogradu, ki dosegata dobre poslovne rezultate,« pravi Gorjup.

Tako kot večina drugih, pa tudi pri njih opazujemo na težave: bolj kot višina plač jih motijo visoka obdavčitev bolj plačanih delovnih mest ter zapleteni postopki na področju urejanja prostora in delovnopравни postopki.

Bosch-Siemens je kupil podjetje v Nazarij po poplavih v Savinjski dolini leta 1993. Takrat so nakup izpeljali s pretvorbo 7,5 milijona evrov posojil v lastniški delež. Od 1993 do zdaj so v opremo vložili 146 milijonov evrov, v naslednjem triletnem obdobju pa bodo investirali skupno približno 30 milijonov evrov. »K tej številki bi prišteli še naložbe v razvoj ter zunanje učinke na slovensko gospodarstvo prek nabave pri domačih dobaviteljih, nakupa storitev in plačevanja davkov,« pravi Gorjup.

SIJ: naložbe kot posledica zavez ob nakupu

Po obsegu naložb je v zadnjih letih pri vrhu SIJ – Slovenska industrija jekla, ki so od leta 2007 v ruski lasti. V letu 2009 so investirali 72,4 milijona evrov, lani 26 milijonov, letos načrtujejo nadaljnjih 54 milijonov evrov. Zaradi obsežnih naložb v zadnjih treh, štirih letih si letos obetajo tudi zajeten pospešek pri prihodkih – rast s 591 na 732 milijonov evrov, hkrati pa tudi rast dobička, ki bo letos dosegel 25 milijonov evrov. Po napovedih analitikov in po gibanju prejetih naročil zaznavajo ugodnejše razmere na jeklarskem trgu in obenem pričakujejo, da bodo na večjo prodajo vplivale tudi naložbe v zadnjih letih.

Število zaposlenih rahlo zmanjšujejo. Pri njih namreč ne velja zakonitost, da večje naložbe pomenijo več delovnih mest, ampak nasprotno. Lani so zaposlovali 3293 ljudi, letos jih je skupno 3228, napovedujejo pa nadaljevanje tega trenda. Letos nadaljujejo z vsemi večjimi naložbenimi projekti v Acroniju, Metalu in družbi Noži. In kako to, da so ruske lastnike uspeli prepričati za obsežne naložbe? »Pogodba o prodaji držav-

Tibor Šimonka, SIJ: Pogodba o prodaji državnega premoženja ruskim lastnikom je bila dobro sestavljena in je jasno določala zahteve glede novih naložb, ki so se jih novi lastniki tudi držali.

Marjan Trobiš, Boxmark: Z novim raziskovalno-razvojnim centrom bomo lahko pri nas razvili in proizvedli končni izdelek z oznako 'made in Slovenia'.

nega deleža SIJ ruskim lastnikom leta 2007 je bila izredno dobro sestavljena in ne poznam nobenega primera prodaje, kjer bi bile zahteve po nadaljnjih naložbah tako jasno opredeljene,«

pravi Tibor Šimonka, predsednik uprave SIJ. Poudarja tudi, da so novi lastniki imeli resne namene razvijati programe in trge skupine SIJ, ne pa špekulirati. »Skupina SIJ ima očitno močan tehnološki, komercialni, finančni in kadrovski potencial ter jasno vizijo in strategijo razvoja, kar je zadostna garancija lastnikom za nadaljnjo podporo našim naložbenim načrtom,« pravi Šimonka.

Hello Saturnus pritegnila zvestoba zaposlenih

V Helli Saturnus, proizvajalcu avtomobilskih luči in žarometov, so v zadnjem letu (zaključujejo ga konec maja) povečali prihodke z 223 na 251 milijonov evrov, dobiček je zrastlel na 21,5 milijona evrov. V poslovnem letu 2009–2010 so vložili 6,5 milijona evrov v orodja in nove razvojne projekte, v obdobju 2010–2011 pa 11,2 milijona evrov v razvoj. Med drugim so vložili v tehnologijo antikondenzacijskega lakiranja plastičnih leč za avtomobile. Število zaposlenih so v zadnjih dveh letih povečali s 1634 na 1856, v poslovnem letu 2011–2012 pa bodo ohranili enak obseg poslovanja. Christof Droste, direktor Helle Saturnus, poudarja, da ima Slovenija več prednosti pred Slovaško: izkušnje v poslovanju z zahodnimi državami, čeprav se ta prednost zmanjšuje, kvalificirana in produktivna delovna sila, kjer nas drugi hitro dohitujejo, tretja prednost pa je pripadnost zaposlenih podjetju. Po njegovem mnenju bi se morala Slovenija osredotočiti na stalne inovacije na vseh področjih in več sodelovati pri projektih za skupno dobro.

nju z zahodnimi državami, čeprav se ta prednost zmanjšuje, kvalificirana in produktivna delovna sila, kjer nas drugi hitro dohitujejo, tretja prednost pa je pripadnost zaposlenih podjetju. Po njegovem mnenju bi se morala Slovenija osredotočiti na stalne inovacije na vseh področjih in več sodelovati pri projektih za skupno dobro.

Boxmark Leather: znanje odtehtalo visoke obremenitve plač

V Boxmarku Leather Kidričevo v lasti švicarske družbe Unicut, kjer proizvajajo usnjene izdelke, med drugim avtomobilske sedeže, so leta 2009 začeli z naložbo v nove prostore; skupna naložba 15 do 16 milijonov evrov bo zaključena 2012. Zgradili bodo nov raziskovalno-razvojni center, novo upravno stavbo, povečali bodo proizvodne zmogljivosti in posodobili proizvodnjo, povečali bodo produktivnost ter zgradili novo skladišče, ki bo računalniško vodeno. Zdaj skupaj zaposlujejo 1800 ljudi, 60 jih je v razvojnem centru. »Prijavili smo tudi patent za izdelavo vodoodpornega usnja in zdaj smo edini v svetu, ki trži-mo ta izdelek. Zaradi novega raziskovalnega in razvojnega centra bomo dosegali večjo dodano vrednost, to pa nam bo omogočilo uresničitev vizije, da razvijemo in proizvedemo končni izde-

Stran / Page: 34

Doseg / Reach: 18000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2351 cm2

6 / 8

Matjaž Strmec, Secop: V hladilni tehniki Danfossu ni uspelo zasesti vodilnega položaja na svetovnem trgu, jim je pa to uspelo pri ogrevalni tehniki, s katero se ukvarjajo v Danfossu Trati.

lek 'made in Slovenija',« pravi Marjan Trobiš, direktor Boxmarka.

Letos napovedujejo rast prodajnih prihodkov s 102,6 na 128,2 milijona evrov in preobrat iz izgube v 4,5 milijona evrov dobička. In zakaj so se lastniki odločili ravno za širitev v Sloveniji? Konkurenčnost se sicer zmanjšuje, a ne na vseh področjih, pravi Marjan Trobiš in poudarja, da je Boxmark postal razvojni dobavitelj za več podjetij v avtomobilski industriji. »Naši švicarski lastniki so ocenili, da je tu dovolj znanja za naložbo, seveda pa so moteče visoke obremenitve pri plačah in zastarela delovna zakonodaja,« pravi Trobiš. Načrt širitve za naslednjih pet do osem let so lastniki potrdili, v širitev sodi tudi proizvodnja v Radljah ob Dravi, ki jo je Boxmark lani prevzel od Preventa. Boxmark sicer dobavlja sedeže za Audi, VW, BMW, Ferrari, Porsche in Opel.

Število zaposlenih bodo letos nekoliko povečali, s 1859 na 1900. Kljub rasti prihodkov jim ne bo uspelo doseči predkriznih ravni poslovanja. V najboljšem letu 2006 so denimo ustvarili kar 178 milijonov evrov prihodkov in zaposlovali 1740 ljudi. So pa precej presegle zanje najslabše leto 2009, ko so ustvarili komaj 81,5 milijona evrov prodajnih prihodkov.

foto: BSH hišni aparati

Boštjan Gorjup, BSH Hišni aparati: Slovenija ima kljub vsemu nekaj konkurenčnih prednosti: izobražene delavce, bližino naših glavnih trgov in bazen dobaviteljev. Težava so obdavčitve višjih plač in zapleteni postopki urejanja prostora.

Knauf Insullation tik pred odločitvami

V škofovloškem Knaufu Insullation, bivšem Termu, proizvajalcu kamene izolacijske volne, so v letu 2010 povečali prihodke s 65 na 70 milijonov evrov, vložili so 3,6 milijona evrov v nove projekte in povečali število zaposlenih s 327 na 340. V letu 2009 so nekoliko prestrukturirali postavke (povezali podjetja in deleže, ki jih je nemški Knauf Group kupoval od leta 2006 od avstrijskega Heraklita; to podjetje je namreč najprej kupilo škofovloški Termo), tako da je v bilancah nastalo kar 73,5 milijona evrov čistega dobička. Lastniki se ravno te dni odločajo o novih naložbah, v igri je več različnih lokacij, Sloveniji najbolj konkurirajo Hrvaška, Češka in Slovaška, tako z razmerami poslovanja kot s spodbudami za tuje naložbenike. »Prej ali slej bodo morali lastniki investirati tudi v Škofji Loki, vprašanje pa je, ali se bo to zgodilo že letos. Po Evropi je veliko podjetij, ki so zdaj poceni naprodaj. Lahko tudi, da se bodo odločili za nakup tovarne v Rusiji ali Turčiji,« pravi Saša Bavec, generalni direktor Knauf Insullationa. V Škofjo Loko in delno na Slovaško je predlani Knauf preselil del proizvodnje iz tovarne v Avstriji, ki so jo zaradi zastarelosti zaprli. ■

Napovedi za leto 2011

Veyance Technologies še ni dosegel predkriznih števil

V družbi Veyance Technologies Europe so leta 2010 povečali prodajo za nekaj več kot 14 odstotkov, na 75,7 milijona evrov, kar je še vedno 17 odstotkov manj kot pred krizo. S prenosom distribucije na zunanjega ponudnika in prestrukturiranjem centra za upravljanje kupcev so znižali stroške in izboljšali dobičkonosnost. Število zaposlenih so v zadnjem letu postopoma povečevali, z 266 na 292, v letošnjem letu načrtujejo 294 zaposlenih.

ITW Metalflex: avtomatizacija in manj zaposlenih

V ITW Metalflexu Tolmin letos sicer napovedujejo rast prodajnih prihodkov z 68 na 74 milijonov evrov, vendar obenem pričakujejo rahlo zmanjšanje obsega poslovanja zaradi negotovega gospodarskega okolja. Načrtujejo 7,2 milijona evrov čistega dobička, lani so ga ustvarili 5,6 milijona. Konec leta 2010 so zaposlovali 390 ljudi, letos napovedujejo rahlo zmanjšanje števila zaradi avtomatizacije.

Splošna plovba lani odlično, letos težje

Splošna plovba, ki je v večinski lasti nemškega ladjarja Petra Döhleja, je leta 2010 povečala prihodke s 143 na 169 milijonov evrov, dobiček pa je skočil na 35 milijonov evrov. Tudi v letu 2011 bo poslovanje dobičkonosno, čeprav rezultat ne bo tako dober kot lani, pravi Egon Bandelj, predsednik uprave Splošne plovbe. Voznine za razsute tovore so se namreč močno znižale, tudi napovedi analitikov za leto 2011 niso spodbudne. Splošna plovba je lani in letos kupila ladje Tamar, Trenta

in Tolmin za skupno 78 milijonov ameriških dolarjev, kupili pa so tudi 52-odstotni delež Primorskih novic. V prihodnjih dveh letih se obseg poslovanja ne bo bistveno spreminjal. Konec 2010 so imeli 440 vkrcanih pomorščakov (zaradi dopustov in zamenjav se jih zvrsti čez leto 750), v Portorožu imajo v strokovnih službah 70 zaposlenih, v singapurskem podjetju GPL pa 19.

Kompas sredi krčenja

V Kompasu prihodki upadajo, otepajo se z izgubami, tudi v letošnjem letu bodo poslovali z izgubo. Ob koncu leta 2010 so imeli 229 zaposlenih, ob koncu letošnjega leta jih bo le še 200. Načrtujejo, da bodo v prihodnje povečali obseg poslovanja, ker pričakujejo rast kupne moči v Sloveniji, obenem bodo aktivno povečevali prodajo. Lani in letos so vložili predvsem v informacijski sistem, po 262 tisoč evrov vsako leto.

Toyota Adria: Več prihodkov, manj zaposlenih

V Toyoti Adrii bodo letos povečevali prihodke, z 88,7 milijona evrov bodo zrastle skoraj na 100 milijonov evrov. Kljub temu pa bodo še vedno poslovali s pol milijona evrov izgube. Število zaposlenih bodo z lanskimi 54 zmanjšali na 46.

Drogerie Markt raste po 12 odstotkov na leto

V Drogerie Marktu so prodajne prihodke v letu 2010 povečali za 12 odstotkov, na 71 milijonov evrov, dobiček pa je dosegel približno dva milijona evrov. Tudi v letošnjem letu pričakujejo 12-odstotno rast. Vsako leto vložijo od 2,5 do tri milijone evrov v posodobitev tehnološke opreme in nepremičnine.

Načrtujejo rast števila zaposlenih, rast tržnega deleža in večjo stroškovno učinkovitost poslovanja. Konec leta 2010 so zaposlovali 453 ljudi, to je 44 več kot leto prej.

Siemens bo letos zaključeval večje projekte

Siemens Slovenija je v letu 2010 povečal prodajo z 52 na 65,5 milijona evrov, rasli pa bodo tudi v letošnjem letu, ker bodo zaključili nekaj večjih infrastrukturnih projektov, za katere so dobili naročila v preteklih poslovnih letih. Obseg poslovanja bi v prihodnje želeli ohraniti na enaki ravni kljub razmeroma majhnim naložbam kupcev iz javnega sektorja.

Hervis: Več trgovin in zaposlenih

Tudi v Hervisu bodo postopoma širili poslovanje, s 50,5 milijona evrov so v letu 2010 zrasli na 51,7 milijona, letos pričakujejo 53 milijonov in 2,3 milijona evrov čistega dobička. Lani so odprli novo trgovino v Tuševem trgovinskem centru v Kopru, v kar so vložili pol milijona evrov, letos odpirajo novi trgovini v Kamniku in Novem mestu, vložili bodo milijon evrov. Število zaposlenih bodo z lanskimi 314 povečali na 345.

EFT s tremi zaposlenimi do 100 milijonov prihodkov

Prodajne prihodke so močno povečali v trgovcu z elektriko Električni finančni tim (EFT Group): v 2009 so prodali za 88 milijonov, lani pa 101 milijon evrov elektrike. Letos načrtujejo približno enako prodajo okoli 100 milijonov evrov in pol milijona evrov dobička. V Sloveniji letos ne načrtujejo naložb, so pa sredi naložbe v Bosni in Hercegovini, kjer bodo investirali 500 milijonov evrov v 300-megavatno termoelektrarno Stanari in v posodobitev rudnika. EFT ima centralizirane poslovne funkcije, ki jih izvajajo v Beogradu.

St. Gallenu in Londonu, zato v Sloveniji zaposlujejo zgolj tri ljudi. Poslujejo v več kot 20 državah, v Sloveniji pa ustvarijo sedem odstotkov vseh prihodkov.

Strabag naskakuje vrh

Strabag je v letu 2010 zmanjšal prodajne prihodke s 64 na 41 milijonov evrov, v letošnjem letu pa jih načrtujejo povečati na 50 milijonov. Število zaposlenih bodo povečali s 110 na 120, v letu 2012 pa bodo vložili še v Strabagovo poslovno stavbo na Dunajski. V Sloveniji se zdaj uvrščajo na deveto mesto med največjimi gradbenimi podjetji, njihov cilj je preboj med prvih pet.

Shell z novimi črpalkami

Shell Adria je v letu 2010 močno povečal prihodke – z 51 na 140 milijonov. V najboljšem letu 2007 so sicer ustvarili že 97 milijonov evrov, kljub temu pa je skok v letu 2010 velik. V mrežo bencinskih servisov po Sloveniji so v letu 2010 vložili 10 milijonov evrov, letos bodo vložili še dodaten milijon. V letošnjem in prihodnjem letu načrtujejo rast prodaje derivatov, predvsem zaradi naložb v preteklih letih in zaradi cenejšega goriva v primerjavi s sosednjimi državami.

Bauhaus bo gradil na Rudniku

Bauhaus je leta 2010 v Sloveniji ustvaril 56,8 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje in 3,8 milijona evrov čistega dobička. Skupina Bauhaus, ki ima sedež v Švici, v Sloveniji pa imajo prodajni center v Ljubljani in Mariboru, želi zgraditi še en center na ljubljanskem Rudniku. V nov prodajni center bodo investirali 25 milijonov evrov, odprli ga bodo predvidoma konec letošnjega leta ali v začetku prihodnjega. Po odprtju nove trgovine bodo prihodke v Sloveniji povečali za tretjino, pravi Samo Kupljen, direktor Bauhauza.